

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 13. 2. 2019 o dovolání, které podal obviněný **Stanislav T.** nar. **...** v Liberci, trvale bytem **...**, proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 1. 8. 2018, č. j. 31 To 184/2018-238, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 3 T 158/2016, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. se dovolání obviněného **odmítá**.

Odůvodnění:

I.

Dosavadní průběh řízení

1. **Rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 15. 1. 2018, č. j. 3 T 158/2016-218**, byl obviněný **Stanislav T.** (dále „obviněný“, příp. „dovolatel“) uznán vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku a přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 tr. zákoníku, jichž se podle jeho skutkových zjištění dopustil tím, že

v Liberci a jinde nejméně v období od dubna 2014 do 16. 3. 2015 v místě svého bydliště nacházejícím se na adrese Na Výšinách 441/16 a na dalších místech především v katastru obce Liberec opakovaně slovně a fyzicky napadal svoji přítelkyni Michaelu P. nar. 31. 1. 1996 tak, že ji opakovaně nazýval vulgárními výrazy jako např. "děvka", "píča", "svině", "kurva", přičemž od srpna 2014 ke slovnímu napadání docházelo 2x až 3x týdně, dále poškozené stanovoval vymezený čas, jak dlouho může být na návštěvě u své matky, jak dlouho jí může trvat nákup, pokud se ve vymezeném čase nevrátila do bydliště, ničil poškozené její osobní věci tím způsobem, že roztrhal nebo rozstříhal její oblečení, ničil jí boty, zničil žehličku na vlasy, poškozoval nebo vyhazoval dekorativní kosmetiku, dále docházelo k hádkám během jízdy autem, kdy poškozená seděla na sedadle spolujezdce a on ji svým loktem udeřil zhruba ve 100 případech do obličeje, čímž poškozené způsobil modřiny v obličeji, dále v blíže neurčené době v dubnu 2014 po předchozí slovní rozepři srazil poškozenou poblíž domu, v němž bydlí na zem a asi 3x ji kopl do břicha, přičemž věděl, že je těhotná a zvažuje umělé přerušování těhotenství, kopy do břicha komentoval slovy, že pokud dítě nechce, že ho mít nebude, ale odnese si to i ona, dále v blíže nezjištěné době v měsících červnu až červenci 2014, kdy si k němu poškozená postupně stěhovala své osobní věci, zamezil svým vozidlem v další jízdě vozidla, které v tu chvíli řídila poškozená, řekl jí, že si má sednout k němu do vozidla, následně jeli k Pivovarským rybníkům, v autě ji udeřil loktem do obličeje, poškozená poté vystoupila z vozidla, obv. rovněž vystoupil, strhl ji za vlasy na zem, poté ji táhl po zemi,

až poničil svetr, následně poškozenou fackoval a vulgárně jí nadával, neboť se domníval, že poškozená jej podvádí, přičemž poškozená se fyzicky nijak nebránila a prosila jej, ať ji nechá - tímto jednáním byly poškozené způsobeny odřeniny na zádech, bez nutnosti vyhledat lékařské ošetření, dále v blíže nezjištěné době v měsících červenci až září 2015 v jejich bydlišti vzal nůžky a ustříhl poškozené zhruba 10-15 cm dlouhou část vlasů, které byly v tu chvíli spojeny v culíku, dále dne 20. 8. 2015 opětovně v jejich bydlišti po předchozí slovní rozepři povalil poškozenou na zem, následně vzal konferenční stolek, položil jej na poškozenou a tlačil jí hranou stolku na krk, v důsledku čehož měla poškozená problémy s dýcháním, svého jednání po několika minutách sám zanechal a poškozená nevyhledala lékařské ošetření, dále v průběhu srpna 2014 v jejich bydlišti poté co zjistil, že si na sociální síti Facebook přidala do přátel jeho kamaráda, tak do poškozené strčil, ona se dostala ke stěně, kterou měla za zády, poté se skrčila, následně ji obviněný povalil na zem, klekl si na ni a udeřil ji pěstí do oka a do oblasti hrudníku až ji vyrazil dech, po chvíli svého jednání sám zanechal, lékařské ošetření poškozená opět nevyhledala, dále dne 12. 3. 2015, když poškozená opékala maso na pánvi přijel obviněný domů opilý, neustále říhal, což mu poškozená vyčetla a on proti ní poté máchl utěrkou ve chvíli, kdy držela pánev s rozpáleným olejem a došlo k potřísnění horkým olejem na nohách poškozené a také k popálení psa, který byl v té chvíli poblíž jejich nohou a když poškozená chtěla vzniklý nepořádek uklidit, přistoupil obv. k ní a strčil ji za vchodové dveře a dal jí pěstí do ramene, poškozená se poté upadla na zem a obv. jí jednou nohou dvakrát dupl na hrudník, až jí vyrazil dech, lékařské ošetření poškozená opět nevyhledala, dále dne 14. 3. 2015 obviněný odvezl poškozenou do lesa k Pivovarským rybníkům a když poškozená chtěla z vozidla vystoupit, chytil ji obviněný za vlasy, stáhnul ji k sobě a pravou rukou sevřenou v pěst ji 3x udeřil do pravého oka, poškozená se bránila a podařilo se jí vystoupit z vozidla a utíkala od vozidla, a zároveň se pokoušela mobilním telefonem zavolat pomoc, obv. ji však doběhl, srazil ji na zem, z ruky jí vzal mobilní telefon a hodil jím o kámen a poškozenou opětovně udeřil pěstí do nosu, až jí začala téct krev, několikrát ji kopl, přičemž kopy směřovaly do hlavy a horní části těla, poté ji obviněný odvedl do vozidla a odjel s ní do svého bydliště a když v bydlišti bylo poškozené nevolno a několikrát žádala obviněného, aby ji odvezl na lékařské ošetření, jmenovaný to odmítl (ne)učinit, lékařské ošetření poté vyhledala poškozená až dne 16. 3. 2015 v doprovodu své matky, kdy byla hospitalizována v nemocnici v Jablonci nad Nisou, takto poškozená utrpěla krevní výron v místě pravé a levé očníce a krvácení do oční spojivky vpravo, dále hematomy na různých částech těla, po propuštění z nemocnice se poškozená do společného bydliště s obviněným již nevrátila, poškozením a zničením osobních věcí, a to mobilního telefonu, plesových šatů, dámských hodinek, letních bot, plavek, látkové tašky způsobil obviněný poškozené škodu nejméně 6 900 Kč.

2. Obviněný byl za tyto trestné činy odsouzen podle § 199 odst. 2 tr. zákoníku za užití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 26 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání čtyř let. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. mu byla dále uložena povinnost nahradit poškozené škodu ve výši 6 900 Kč. Se zbytkem nároku byla poškozená podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. O odvolání obviněného proti tomuto rozsudku rozhodl **Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci usnesením ze dne 1. 8. 2018, č. j. 31 To 184/2018-238**, jímž je podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti citovanému usnesení krajského soudu podal **obviněný** prostřednictvím svého obhájce JUDr. Jana Vodičky dovolání, jež opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

5. Obviněný soudům vytýká, že se nedostatečným způsobem zabývaly jednotlivými důkazy, které nezhodnotily samostatně a ve vzájemných souvislostech, a dospěly tak k závěru o jeho vině, přestože zde existují důvodné pochybnosti. Dále jim vytýká, že skutek nesprávně právně posoudily, neboť nebylo prokázáno, že by obviněný skutek páchal delší dobu.

6. Obviněný uvedl, že z výpovědí svědků je zřejmé, že jeho vztah s poškozenou nebyl jednoduchý a docházelo mezi nimi k oboustranným slovním výpadům. Jednalo se o vzájemné chování, které oba akceptovali. Považovat za této situace jeho jednání za týrání nelze. Pokud jde o jednotlivé incidenty, nejsou prokazovány žádným jiným důkazem krom výpovědi poškozené. K incidentu ze dne 14. 3. 2015 poukázal na výpověď své matky stran lékařské zprávy poškozené. Lékařská zpráva poškozené nebyla podle jeho mínění hodnocena. Upozornil dále, že soud měl přihlídnout k tomu, že žádný ze svědků neuvedl, že by poškozená měla modřiny nebo vypadala zbitá. Soud se nezabýval ani jeho argumentací, že nelze vyloučit motivaci poškozené v podobě žárlivosti.

7. Dovolatel dále namítl, že nelze shledat naplněným znak „po delší dobu“ podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku. S ohledem na to, že většinu jednání považuje za vzájemnou záležitost, která nemůže být posouzena jako týrání, zůstávají osamocené incidenty, u nichž lze obtížně hovořit o trvalosti nebo delší době. Nelze podle jeho mínění zjednodušovat, že doba uvedená ve výroku o vině je dobou, kdy byl páchán zločin týrání. Poukázal v této souvislosti na judikaturu Ústavního soudu.

8. Závěrem obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 1. 8. 2018, č. j. 31 To 184/2018-238, zrušil a podle § 265m odst. 1 tr. ř. ve věci sám rozhodl tak, že jej zproští obžaloby, eventuálně aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci, aby předmětnou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

9. **Nejvyšší státní zástupce** se k dovolání obviněného vyjádřil prostřednictvím státní zástupkyně činné u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupkyně“), která se předně obecně vyjádřila k právní kvalifikaci jednání obviněného. Poznamenala, že jednotlivé incidenty, byly-li by posuzovány izolovaně, nemusí dosahovat prahu trestné činnosti. Podstata týrání tedy záleží v celistvém souhrnu zdánlivě samostatných jednání pachatele trvajících po nikoli nepatrně krátkou dobu. Připomněla také související judikaturu Velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu, který se k trestnému činu týrání osoby ve společném obydlí podle § 199 tr. zákoníku jako trestnému činu trvajícím obsáhle vyjádřil.

10. K posuzované věci uvedla, že není pochyb o tom, že zákonné znaky skutkové podstaty přisouzeného zločinu byly naplněny. Dovolatel s poškozenou jednal hrubě a násilně způsobem blíže popsáním ve skutkové větě výroku rozsudku soudu prvního stupně po dobu jednoho roku, byť s určitými přestávkami. Na poškozené se opakovaně dopouštěl psychického

a fyzického násilí. Docházelo přitom k opakování incidentů, v nichž existovala trvalá a neměnná diferenciace rolí na osobu ohroženou a násilnou. Třebaže z dokazování vyplývá, že i poškozená se někdy uchýlovala k užívání vulgarismů ve vztahu k obviněnému, takové ojedinělé verbální vystoupení nelze připodobňovat ke vzájemnému násilí ve vztahu, neboť obviněný byl v uvedeném ohledu nepoměrně aktivnější. Obviněný poškozenou napadal dokonce i v době, kdy byla těhotná, a po posledním incidentu, kdy ji fyzicky napadl, jí dokonce odmítl přístup k lékařskému ošetření, kterého se domáhala. V konečném důsledku jeho násilného chování byla poškozená hospitalizována a rozhodla se soužití s ním ukončit.

11. Jestliže je v rozsudečném výroku soudu prvního stupně konkrétně popsáno v období od dubna 2014 do 16. 3. 2015 sedm výrazných konfliktů s fyzickým napadáním s tím, že ke slovnímu napadání docházelo 2x – 3x týdně, přičemž docházelo rovněž k pravidelným fyzickým napadením v autě, kdy obviněný toto jednání umocňoval tím, že záměrně ničil poškozené její věci, je možné uzavřít, že šlo o trvalý týrání po delší dobu podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku. Dlouhodobost týrání je přitom třeba posuzovat v závislosti na jeho intenzitě a v případě intenzivního jednání judikatura dospěla k závěru, že i několik měsíců trvající týrání může být posouzeno jako trvající po delší dobu.

12. Státní zástupkyně dále upozornila, že v té části, v níž obviněný zpochybňuje způsob hodnocení důkazů ze strany soudů obou stupňů, napadá samotná skutková zjištění, která však zásadně předmětem přezkumu v dovolacím řízení nejsou. Obviněný se takovým způsobem dovolává aplikace hmotného práva na jím prezentovanou verzi průběhu skutkového děje, přestože se soudy prvního i druhého stupně přiklonily k verzi jiné, kterou podrobně a přesvědčivě ve svých rozhodnutích zdůvodnily. V takovém případě nemůže být naplněn dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Dovolatel již námitky proti skutkovým zjištěním uplatnil ve svém řádném opravném prostředku, přičemž se s nimi náležitým způsobem vypořádal již soud odvolací. Dodala, že dovolání, ve kterém obviněný opakuje námitky, kterými se snaží zvrátit rozhodnutí soudu prvního stupně, a jimiž se odvolací soud zabýval a vypořádal náležitým a dostatečným způsobem Nejvyšší soud zpravidla odmítne jako zjevně neopodstatněné.

13. Závěrem státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl, neboť jde o dovolání zjevně neopodstatněné. Zároveň vyjádřila souhlas, aby Nejvyšší soud o podaném dovolání rozhodl za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

III.

Přípustnost dovolání

14. **Nejvyšší soud** jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda jej podala osoba oprávněná. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

IV. Důvodnost dovolání

a) obecná východiska

15. Protože dovolání lze podat jen z důvodů taxativně vyjádřených v § 265b tr. ř., Nejvyšší soud dále posuzoval, zda obviněným vznesené námitky naplňují jím uplatněný dovolací důvod.

16. Důvod dovolání **podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.** je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. Skutkový stav je při rozhodování o dovolání hodnocen v zásadě pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Dovolací soud musí – s výjimkou případu tzv. extrémního nesouladu – vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav.

17. Nejvyšší soud dále zdůrazňuje, že ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je dovolání mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotně právních vad, ale nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k této Úmluvě.

18. Ze skutečností výše uvedených vyplývá, že východiskem pro existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. jsou v pravomocně ukončeném řízení stabilizovaná skutková zjištění vyjádřená především v popisu skutku v příslušném výroku rozhodnutí ve věci samé, popř. i další soudem (soudy) zjištěné okolnosti relevantní z hlediska norem hmotného práva (trestního, ale i jiných právních odvětví).

19. Z hlediska rozhodování dovolacího soudu je vhodné připomenout, že Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozhodnutí z vlastní iniciativy. Fundovanou argumentaci tohoto mimořádného opravného prostředku má zajistit povinné zastoupení obviněného obhájcem – advokátem (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

20. Na podkladě těchto východisek přistoupil Nejvyšší soud k posouzení dovolání obviněného.

b) vlastní posouzení dovolání

21. Obviněný uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., jehož naplnění spatřuje v tom, že rozhodnutí odvolacího soudu je založeno na nesprávném právním posouzení skutku a na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V podrobnostech své tvrzení o důvodnosti podaného mimořádného opravného prostředku (část II. podaného dovolání) odůvodnil dvěma okruhy námitek. Jednak namítl, že se soudy obou stupňů „*nedostatečným způsobem zabývaly jednotlivými důkazy, které nezhodnotily samostatně a ve vzájemných souvislostech, a dospěly tak k jednoznačnému závěru o vině obžalovaného, ač zde existují důvodné pochybnosti.*“, jednak že „*právní kvalifikace dle § 199 odst. 2 písm. d) trestního zákoníku je nesprávná, neboť zejména nebylo prokázáno, že by obviněný skutek páchal po delší dobu.*“

22. Ani jeden z okruhů námitek obviněným uplatněných však zjevně nemohou založit přezkumnou povinnost dovolacího soudu. Je tomu tak proto, že jejich prostřednictvím se obviněný toliko uchýlil ke zpochybnění výsledků provedeného dokazování, když soudům vytkl vady v procesu hodnocení důkazů a vyjádřil pochybnost o správnosti jimi učiněných skutkových zjištění. Takto formulované výhrady se však s jím uplatněným dovolacím důvodem zjevně mýlí. Obviněný jimi totiž nebrojí proti správnosti právní kvalifikace soudy zjištěného skutku, nenamítá ani tzv. jiné nesprávné hmotně právní posouzení, nýbrž napadá samotná skutková zjištění. Takové námitky zásadně nemohou být v dovolacím řízení předmětem přezkumu, a to jak na podkladě důvodu dovolání obviněným zvoleného, tak ani jiného dovolacího důvodu upraveného v taxativním výčtu § 265b odst. 1 tr. ř.

23. Dovolatel odmítá respektovat závěry, které – co do skutkové roviny – soudy učinily, a jež jsou s jím prezentovanými úvahami ve zjevném rozporu. Nadto nelze přehlédnout, že se jedná o námitky, které jsou v takřka doslovné obsahové shodě s těmi, jež uplatnil již v řízení o řádném opravném prostředku (viz odvolání obviněného založené na č. l. 224-225 spisu). Dovolací argumentace je tak v této části pouhou pokračující polemikou se skutkovými zjištěními soudů. Jde o opakovaně vznesenou obhajobu, na kterou bylo reagováno jejím vyvrácením nejen v příslušných pasážích rozsudku soudu prvního stupně, ale i v dovoláním napadeném usnesením odvolacího soudu (č. l. 238-240, viz především str. 3-4). Odvolací soud přesvědčivým a pro dovolací soud plně akceptovatelným způsobem vyjádřil důvody, pro které považuje obviněným uplatněné námitky skutkového rázu za nedůvodné. Při tomto zjištění se jeví důvodným postup odvolacího soudu, který se projevil aplikací § 256 tr. ř. Pakliže se odvolací soud s obsahově shodnými námitkami obviněného vypořádal, bylo by zjevně nadbytečné, aby dovolací soud jinými slovy opakoval totéž.

24. Zbývá doplnit, že způsob hodnocení důkazů a skutková zjištění učiněná soudy jsou pro dovolací soud závazná a s výjimkou případu tzv. extrémního nesouladu, není oprávněn k jejich revizi. O zmíněný případ extrémního nesouladu se však v posuzované věci zjevně nejedná a dovolatel to ostatně ani netvrdí. Skutková zjištění soudů mají plné obsahové ukotvení v provedených důkazech. Soudy provedly dokazování v takovém rozsahu, který jim umožnil rozhodnout o vině obviněného. O důkladnosti dokazování svědčí mimo jiné i množství ve věci provedených důkazů, jež k jejichž zhodnocení přistoupily způsobem splňujícím požadavky § 2 odst. 6 tr. ř.

25. Obviněným zvolený dovolací důvod nenaplnuje ani druhá část námitek obviněného, podle níž „*nebylo prokázáno, že by obviněný skutek páchal po delší dobu.*“. Třebaže naplnění

znaku páčání činu „po delší dobu“ by bylo lze spatřovat jako námitku mající hmotně právní charakter, jelikož jde o výkladu jednoho ze znaků skutkové podstaty trestného činu, jímž byl uznán vinným, ne tak v podání dovolatele, který naplněnost tohoto znaku zpochybnil tvrzením, „nebylo prokázáno, že by obviněný skutek páchal po delší dobu“, čímž brojí – stejně jako v rámci prvního okruhu jím uplatněných dovolacích námitek – proti soudy vykonaným skutkovým zjištěním.

26. Nad rámec uvedeného však lze uvést následující. Zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku se dopustí, kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící ve společném obydlí a tento čin páchá po delší dobu.

27. Týrání osoby žijící ve společném obydlí je trestným činem trvajícím (srov. závěry učiněné v usnesení velkého senátu trestního kolegia ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 15 Tdo 887/2014), pro který je typické jeho souvislé páčání nerozpadající se do dílčích útoků, jelikož právě v celistvém – na dílčí skutky nedělitelném – souhrnu zdánlivě samostatných jednání pachatele trvajícím nikoli po nepatrně krátkou dobu spočívá jádro věci, neboť týrání představuje vyvolání a udržování stavu vnímaného poškozeným v zásadě jako setrvalý stav negativních pocitů, vnitřní nepohody a obav, byť tento stav může být vyvolán dílčími konkrétními jednáními obviněného udržujícími či prodlužujícími tento setrvalý stav, a to až do okamžiku jeho ukončení.

28. Pro posouzení toho, zda byl v konkrétním případě naplněn znak páčání činu „po delší dobu“ je podstatný jednak aspekt časový (tj. po jakou dobu se obviněný trestné činnosti dopouštěl), jednak aspekt věcný (tj. vymezení formy, způsobu a závažnosti týrání osoby žijící ve společném obydlí). Znak „po delší dobu“ proto nelze interpretovat zcela mechanicky, jelikož méně intenzivní způsob týrání osoby žijící ve společném obydlí bude vyžadovat zlé nakládání po delší dobu; naopak čím více intenzivní bude zásah do integrity oběti působený týráním spolužijící osoby, tím kratší doba trvání těchto zásahů bude vyžadována (srov. i závěry obsažené v komentářové literatuře, podle nichž „při páčání takového činu po delší dobu jednat o dobu trvání řádově v měsících. V souvislosti s tím je třeba zdůraznit, že čím méně intenzivní bude týrání, tím delší dobu bude muset takové zlé nakládání trvat, aby se mohlo jednat o naplnění této okolnosti podmiňující vyšší trestní sazby, a naopak.“ (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. S. 1937).

29. Obviněný byl uznán vinným pro jednání, jež spočívalo v týrání osoby blízké žijící s ním ve společném obydlí, a to způsobem, jenž soud prvního stupně vyjádřil v tzv. skutkové větě odsuzujícího rozsudku (zkráceně uvedeno tak, že ji „opakovaně slovně a fyzicky napadal ... od srpna 2014 ke slovnímu napadání docházelo 2x až 3x týdně, ... ničil poškozené její osobní věci ... poškozoval nebo vyhazoval dekorativní kosmetiku ... loktem ji udeřil zhruba ve 100 případech do obličeje, ... v dubnu 2014 ... srazil poškozenou ... na zem a asi 3x ji kopl do břicha, přičemž věděl, že je těhotná ... v měsících červnu až červenci 2014 ... ji v autě udeřil loktem do obličeje, následně poškozenou strhl ... za vlasy na zem, poté ji táhl po zemi ... fackoval a vulgárně jí nadával, čímž jí způsobil odřeniny na zádech ... v měsících červenci až září 2015 (zjevně 2014) ... ustříhl poškozené zhruba 10-15 cm dlouhou část vlasů ... dne 20. 8. 2015 (zjevně 2014) ... povalil poškozenou na zem, následně vzal konferenční stůl, položil jej na poškozenou a tlačil ji hranou stolu na krk ... v průběhu srpna 2014 ... do poškozené strčil ... následně ji ... povalil na zem, klekl si na ni a udeřil ji pěstí do oka a do oblasti hrudníku, až jí vyrazil dech ... dne 12. 3. 2015 ... proti ní ... máchl utěrkou ve chvíli,

kdy držela pánev s rozpáleným olejem a došlo k potřísnění horkým olejem na nohách poškozené ... následně k ní přistoupil ... strčil ji za vchodové dveře a dal jí pěstí do ramene ... upadla na zem a ... jednou nohou jí dvakrát dupl na hrudník, až jí vyrazil dech ... dne 14. 3. 2015 ji odvezl ... do lesa ... a když ... chtěla z vozidla vystoupit, chytil ji ... za vlasy, stáhnul ... k sobě a pravou rukou sevřenou v pěst ji 3x udeřil do pravého oka ... následně se jí podařilo ... vystoupit z vozidla ... obv. ji však doběhl, srazil ji na zem, z ruky jí vzal mobilní telefon a hodil jím o kámen a poškozenou opětovně udeřil pěstí do nosu, až jí začala téct krev, několikrát ji kopl, přičemž kopy směřovaly do hlavy a horní části těla ... a když bylo poškozené nevolno a několikrát žádala obviněného, aby ji odvezl na lékařské ošetření, jmenovaný to odmítl učinit..“), a tohoto jednání na poškozené Michaela [REDAKCE] dopouštěl „v období od dubna 2014 do 16. 3. 2015“, kdy jednotlivé útoky proti tělesné a duševní integritě poškozené ustaly z toho důvodu, že poškozená se po propuštění z nemocnice, kde byla ošetřena, do společného bydlště již nevrátila.

30. Z hlediska charakteru a závažnosti jednání obviněného se nejednalo o nahodilá jednání, jejichž výskyt by byl v partnerském soužití obviněného a poškozené ojedinělý a docházelo k nim narůstající dobou soužití stále častěji a před koncem společného soužití již dokonce obden (viz pasáž z usnesení odvolacího soudu na str. 5, podle níž se „[n]ejednalo ... o pouhé ojedinělé incidenty ... k tomuto jednání docházelo již od jara 2014 v rozmezí týdnů, později již téměř obden“). Působení na integritu poškozené nemělo charakter pouze psychického násilí, obviněný se uchýloval rovněž k četnému fyzickému napadání poškozené, a to i v době, kdy byla poškozená gravidní. Charakter útoků se vyznačoval poměrně vysokou závažností a vyústil v následný odchod poškozené ze společné domácnosti, a to po její hospitalizaci v nemocnici po posledním útoku obviněného na poškozenou.

31. Z hlediska časové roviny soudy uzavřely, že se obviněný jednání na poškozené dopouštěl v období od dubna 2014 do 16. 3. 2015 – tj. po dobu 11 měsíců – což je doba zcela postačující pro učinění závěru, že se tohoto jednání dopouštěl „po delší dobu“. Tento závěr je zcela souladný i s dosavadní rozhodovací praxí dovolacího soudu, podle níž „[c]o se týče znaku „po delší dobu“ jako okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, vzhledem k tomu, že již vlastní týrání je zlé nakládání, které se vyznačuje určitým trváním, musí se při páchání takového činu po delší dobu jednat o dobu trvání řádově v měsících.“ (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 8 Tdo 1560/2017 nebo usnesení ze dne 27. 4. 2017, sp. zn. 8 Tdo 301/2017), a jež současně zdůraznila, že okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby podle § 199 odst. 2 písm. d) tr. zákoníku může být dána tehdy, pokud se pachatel svého jednání dopouští po dobu trvající sedmi měsíci (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2008, sp. zn. 8 Tdo 105/2008).

32. S přihlédnutím k charakteru jednání a době po kterou se obviněný jednání dopouštěl lze proto uzavřít, že soudy nepochybily, pokud uznaly obviněného vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku, když obviněný poškozenou týral po delší dobu.

33. Z uvedeného hodnocení dovolání obviněného plyne, že ten uplatnil v podstatném rozsahu námitky, jež se s jím uplatněným dovolacím důvodem věcně rozešly. Námitku, jež jím zvolený důvod dovolání věcně naplnila, přitom obviněný vznesl zjevně neopodstatněně. Vzhledem k tomu Nejvyšší soud o celém dovolání obviněného rozhodl způsobem uvedeným v § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. Podle něj Nejvyšší soud dovolání odmítne, *jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné.*

34. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhodl Nejvyšší soud o tomto mimořádném opravném prostředku v neveřejném zasedání. Pokud jde o rozsah odůvodnění tohoto usnesení, odkazuje se na ustanovení § 265i odst. 2 tr. ř., podle něhož *[v] odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.*

P o u č e n í: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 13. 2. 2019

JUDr. Ivo Kouřil v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Petra Semencova